

Svor

Vznik

Svory vznikají za středních metamorfních podmínek, přeměnou převážně prachovitých a jílovitých usazenin.

Složení

Základní minerální složení svoru tvoří křemen, muskovit, biotit, chlorit a kyselý plagioklas.

Vlastnosti

Svory jsou většinou světle zbarvené, světle šedé, šedavé, žlutavé i zelenavé, ale i červeno-hnědé, hnědočerné nebo černé horniny s výraznou foliací, plochy foliace jsou často nápadně lesklé. Odlučnost svorů je břidličnatá až deskovitá. Hornina je drobně až hrubě zrnitá.

Výskyt v našem okolí

Vyskytuje se běžně v horách Českého masívu, např. v Hrubém Jeseníku, další výskyty jsou známy z krušnohorského krystalinika z Klínovce.

Využití

Jako kámen stavební je svor méněcenný, protože se podél vrstevních ploch snadno rozpadá v desky. V raném středověku byly svory využívány k výrobě mlýnských kamenů – žernovů. Svory nemají dnes žádné významné praktické využití. Mohou být použity jako kamenivo, do betonů, jako drť ke stavbě silnic atd.

Živec

Vznik

Živce krystalizují z magmatu a jsou přítomny v mnoha metamorfovaných horninách.

Složení

Živce se dělí podle chemického složení na sodno-draselné živce čili alkalické živce, sodno-vápenaté živce čili plagioklasy, draselno-barnaté živce.

Vlastnosti

V povrchových podmínkách je, stejně jako všechny ostatní živce, velmi nestabilní a přeměňuje se na jílové nerosty, nejčastěji na kaolinit.

Výskyt v našem okolí

Naprosto běžný minerál, který je jedním ze základních stavebních prvků hornin, například žul. Ortoklas je těžen například v okolí Písku a Domažlic.

Využití

Živce jsou surovinou při výrobě keramiky a při výrobě glazur, používají se pro termoluminiscenční a optické datování v geologii a archeologii.

Původ vzorku na naučné stezce

Vzorek živce pochází ze Zderaze.